

David chce stavět chrám Hospodinu
Hospodin si volí Marii jako svůj chrám

Kdo buduje čí dům?

2 Samuelova 7 a Lukáš 1,26-38

2011_076 Chrám pro Hospodina a Marie

Píseň: 122, 110, 114, 112, 531

18. 12. 2011

4. Adventní neděle

KDO BUDUJE ČÍ DŮM?

Hospodin si buduje svůj dům

Vedení shromáždění:

Jacek

Text kázání:

2Sam 7,1-5.8b-12.14a.16 / Lukáš 1,26-38

PRVNÍ ČTENÍ

3 Nátan králi odvětil: "Jen udělej vše, co máš na srdci, neboť Hospodin je s tebou." 4 Ale té noci se stalo slovo Hospodinovo k Nátanovi: 5 "Jdi a řekni mému služebníku Davidovi: Toto praví Hospodin: Ty mi chceš vybudovat dům, abych v něm sídlil?

Samuelova 7:8 ...Toto praví **Hospodin zástupů**:

[Minulé činy Hospodinovy] Vzal jsem tě z pastvin od stáda, abys byl vévodou nad mým lidem, nad Izraelem. 9 Byl jsem s tebou, ať jsi šel kamkoli. Vyhladil jsem před tebou všechny tvé nepřátele. Tvé jméno jsem učinil tak veliké, jako je jméno velikánů na zemi. 10 I svému lidu, Izraeli, jsem připravil místo a zasadil jej; tam bude bydlet a už nikdy nebude znepokojován, už jej nebudou ponižovat bídáci jako dřív, 11 ode dne, kdy jsem správou svého izraelského lidu pověřil soudce. Tobě jsem dopřál klid ode všech tvých nepřátel.

[Prorocství] Hospodin ti oznamuje, že **on vybuduje dům tobě**. 12 Až se naplní tvé dny a ty ulehneš ke svým otcům, **dám po tobě povstat tvému potomku, který vzejde z tvého lůna, a upevním jeho království...** 14 **...Já mu budu Otcem a on mi bude synem...** 16 **Tvůj dům a tvé království budou před tebou trvat navěky, tvůj trůn bude navěky upevněn."**

ČTENÍ BIBLICKÉHO TEXTU

Lukáš 1:26 Když byla Alžběta v šestém měsíci, byl **anděl Gabriel** poslán od Boha do Galilejského města, které se jmenuje Nazaret, 27 k panně zasnoubené muži jménem Josef, z rodu Davidova; jméno té panny bylo Maria. 28 Přistoupil k ní a řekl:

"Bud' zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou."

29 Ona se nad těmi slovy velmi zarazila a uvažovala, co ten pozdrav znamená.

30 Anděl jí řekl:

"Neboj se, Maria, vždyť jsi našla milost u Boha. 31 Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš."

32 Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. 33 Na věky bude kralovat na rodem Jákobovým a jeho království nebude konce."

34 Maria řekla andělovi: "Jak se to může stát, vždyť nežiji s mužem?"

35 Anděl jí odpověděl:

"Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží. 36 Hle, i tvá příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a již je v šestém měsíci, ač se o ní říkalo, že je neplodná. 37 Neboť u Boha není nic nemožného'."

38 Maria řekla: "Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova." Anděl pak od ní odešel.

KÁZÁNÍ

1. SPOJNICE BIBLICKÝCH TEXTŮ 4. ADV. NEDĚLE

To, co spojuje biblické texty dnešní 4. adventní neděle, je **prorocství, které králi Davidovi** vyřídil prorok Nátan a **Marii** anděl Gabriel.

Hospodin ti oznamuje,... **dám po tobě povstat tvému potomku, který vzejde z tvého lůna, a upevním jeho království... 14 ...já mu budu Otcem a on mi bude synem... 16 Tvůj dům a tvé království budou před tebou trvat navěky, tvůj trůn bude navěky upevněn."**

32 Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. 33 Na věky bude kralovat na rodem Jákobovým a jeho království nebude konce."

Prorok Nátan Davidovi předpověděl potomka, jemuž upevní jeho království, a to navěky. Onen potomek bude „Synem Božím“. **Anděl Gabriel** Marii zvěstuje narození „syna Davidova – Syna Nejvyššího“, který bude navěky kralovat nejen nad rodem Jákobovým, ale jeho království nebude konce.

Nakolik se starozákonní **slovo Nátanovo částečně vyplnilo v životě krále Šalomouna**, ne vše se plně stalo skutečností. Jeho království netrvalo věčně. Naopak, vzápětí po jeho

smrti se rozpadá, a tak **křesťanská církev vždy spatřovala** v Nátanově SZ slově přímý odkaz k Mesiáši, k Pánu Ježíši Kristu.

Těsně před hodem Božím vánočním si tak církev připomíná, že narození Pána Ježíše Krista je naplněním starodávných starozákoních proroctví.

2. KOŘENY NÁTANOVA-BOŽÍHO PROROCTVÍ

SZ příběh a NZ evangelium jsou ve svém spojení, kromě vztahu „proroctví-naplnění“, inspirativní ještě i v jiných ohledech. Je to především díky starozákonnímu kontextu, v němž Nátanovo slovo o Mesiáši – „Davidově potomku“ – zaznělo.

Jsme v něm uvedeni do doby, kdy **králi Davidovi bylo dopřáno** po skutečně dlouhých letech **odpočinutí**. Už neutíkal před Saulem, už jej nepronásledovali Pelištejci. Už nebyl psancem, ale králem celého sjednoceného Izraele. Dobyl Jeruzalém a měl postaveno své sídlo.

2 Sa 7,1 Když král už sídlil ve svém domě a Hospodin mu dopřál klid **ode všech jeho okolních nepřátel**, 2 tu řekl král proroku Nátanovi: **"Hleď, já sídlím v domě cedrovém, a Boží schrána sídlí pod stanovou houní."**

2.1. ÚMYSL POSTAVIT PRO HOSPODINA CHRÁM

A tehdy si uvědomil určitou **nesrovnalost**: on bydlel v honosném domě, zatímco truhla smlouvy byla ve stanu. **Pojal úmysl** postavit **pro schránu (= pro Hospodina!) chrám**. Svěřil se s tím proroku Nátanovi, který zprvu s Davidovou iniciativou souhlasil (evidentně bez konzultace s Hospodinem).

Pozn.: Král David je zde v jiné pozici, než **starověcí (nejen) východní králové**, kteří **stavěli honosné chrámy** božstvům. Oni tak činili totiž proto, **aby si zajistili požehnání a zdar**.

App.:Děje se to i dnes? Jak? Koho, jak a čím si snaží lidé získat, aby jim bylo dobře?

U Davida to bylo jiné. On byl po léta příjemcem Božího požehnání bez toho, aby si Hospodina předem nějak naklonil (třebas i stavbou honosného chrámu). Hospodin mu žehnal a byl jeho ochráncem. Když David

pojal úmysl postavit chrám, **bylo to z vděčnosti** a asi také **ze studu** z toho, jaký má „pozemský stan“ on a jaký Hospodin. Postavit chrám jako projev vděčnosti, to je dobré.

A přesto se Hospodin proti tomuto úmyslu postavil. Ne ve zlém, v dobrém! Po proroku Nátanovi posílá Davidovi docela překvapivé slovo. Je to slovo, kterému ve vši plnosti rozumíme až ve světle evangelia.

2.2. BOŽÍ REAKCE NA DAVIDOVO ROZHODNUTÍ

Boží reakce je na první pohled možná divná. Neměl by být Hospodin rád, že mu chce David vystavět monument, který by jej oslavoval, nota bene z dobrých motivů?

Jenže Hospodin je skutečný Bůh. Jeho otázka: „**Ty mi chceš vystavět dům?**“ jakoby nepotřebovala odpověď. **Hospodin nepotřebuje dům! Naopak**, je to on, kdo **budoval, buduje a navěky zbuduje** dům Davidův!

[Minulé činy Hospodinovy] Já jsem tě vzal z pastvin od stáda, abys byl vévodou nad mým lidem, nad Izraelem. 9 Byl jsem s tebou, ať jsi šel kamkoli. Vyhladil jsem před tebou všechny tvé nepřátele. Tvé jméno jsem učinil tak veliké, jako je jméno velikánů na zemi... Hospodin vystaví dům tobě!

Hospodin neprovázel Davida proto, aby se mu David odměnil chrámem. Pánu Bohu jde vždy o dobro člověka, o požehnání jemu a skrze něj i ostatním.

Na upřímnou snahu o důstojný stánek pro Hospodinovu archu smlouvy se David dovídá, že Hospodin postaví dům jemu. Poté slyší proroctví, kterému asi plně nerozuměl, ale jistě ho naplnilo údivem a radostí:

[Proroctví] Hospodin ti oznamuje, že **on vybuduje dům tobě**. 12 Až se naplní tvé dny a ty ulehneš ke svým otcům, **dám po tobě povstat tvému potomku, který vzejde z tvého lůna, a upevním jeho království...** 14 **..Já mu budu Otcem a on mi bude synem...** 16 **Tvůj dům a tvé království budou před tebou trvat navěky, tvůj trůn bude navěky upevněn."**

3. ZVĚSTOVÁNÍ NAROZENÍ SYNA MARIÍ

Přenesme se nyní k Marii, které bylo zvěstováno narození syna – Syna Božího. Nebyla to tehdy Maria, kdo by si vybíral, kdo by pojal úmysl postavit Bohu chrám. Tady je to ale **Hospodin, kdo si ji vybral**. Jde o jeho, ne lidský (byť dobře myšlený) plán (jako u Davida). A vybral si Marii, **aby se stala vskutku chrámem!** Vždyť je to právě **Boží přítomnost (přítomnost Božího syna, věčného Krále na trůnu Davidově), co činí chrám chrámem** (ne velikost, počet věží, množství zlata či čehokoli jiného).

Na ní bylo „pouze“ souhlasit s tím, že se stane Božím chrámem.

"Neboj se, Maria, vždyť jsi našla milost u Boha. 31 Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.

32 Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. 33 Na věky bude kralovat na rodu Jakobovým a jeho království nebude konce."

4. KDE SI STOJÍME MY?

Pán Bůh má zvláštní zálibu jednat jinak. **My bychom mu chtěli stavět obrovské chrámy**, ale **on si vybírá své chrámy. On chce přebývat v srdci člověka. My bychom chtěli stavět vedle sebe chrámy**, kam budeme docházet, ale **on chce proměnit každého z nás, abychom byli jeho chrámem**. Po pravdě řečeno, **ono je jednodušší postavit velký chrám, než se nechat proměnit v chrám**, v němž přebývá Bůh. Je jednodušší pustit se do velkého díla, **než být poslušný a věrný** (zbožný) v relativních maličkostech každodenního života. => a možná nechceme ani jedno.

5. ZÁVĚR

Pán Bůh proměnil Marii v chrám Boží zvláštním a jedinečným, neopakovatelným způsobem. Měl se narodit Boží syn, který měl připravit srdce lidí, aby se mohly jejich životy proměnit v Boží chrámy. **Pán Ježíš přišel vyčistit srdce**, aby jej posléze **naplnil svou přítomností a svým Duchem**.

Starozákonnímu prorokovi Nátana o tom, že: **16 Tvůj dům a tvé království budou před tebou trvat navěky, tvůj trůn bude navěky upevněn.**" rozumíme dnes tak, že Božím domem (Božím

královstvím) je jeho lid. To je ona věčná stavba, onen věčný chrám, jeho království.

Oba dva dnešní biblické texty mluví o Božím jedinečném díle pro člověka a o Boží představě chrámu – Božího království. Není z cihel, ale masa a kostí. Je duchovní. Je jím jeho lid. Pán Ježíš je věčným králem svého lidu, lidu, ke kterému se smíme počítat i my.

(Šalomoun při zasvěcení chrámu) 1 Kr 8:27 **Ale může Bůh opravdu sídlit na zemi, když nebesa, ba ani nebesa nebes tě nemohou pojmout, natož tento dům, který jsem vybudoval?**

(Pavel na Areopágu) Skutky apoštolské 17:24 Bůh, který učinil svět a všechno, co je v něm, ten je pánem nebe i země, a **nebydlí v chrámech, které lidé vystavěli**, 25 ani si nedává od lidí sloužit, jako by byl na nich závislý; vždyť je to on sám, který všemu dává život, dech i všechno ostatní.

Jan 15:4 Zůstaňte ve mně, a já ve vás.

1 Janův 4:12 Boha nikdy nikdo neviděl, ale jestliže se milujeme navzájem, Bůh v nás zůstává a jeho láska v nás dosáhla svého cíle... 13 Že zůstáváme v něm a on v nás, poznáváme podle toho, že nám dal svého Ducha... 15 Kdo vyzná, že Ježíš je Syn Boží, v tom zůstává Bůh a on v Bohu.

Píseň KK 112 – Má duše Pána velebí a s Marií jásá

POŽEHNÁNÍ

Efezským 3:14 Proto klekám na kolena před Otcem, 15 od něhož pochází každý nebeský i pozemský rod, a **prosím**, 16 aby se pro bohatství Boží slávy ve vás jeho Duchem posílil a upevnil `vnitřní člověk´ 17 a aby Kristus skrze víru přebýval ve vašich srdcích; a tak abyste zakořenění a zakotvení v lásce 18 mohli spolu se všemi bratřimi pochopit, co je skutečná šířka a délka, výška i hloubka: 19 poznat Kristovu lásku, která přesahuje každé poznání, a dát se prostoupit vši plností Boží. 20 Tomu pak, který působením své moci mezi námi může učinit neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit, 21 jemu samému buď sláva v církvi a v Kristu Ježíši po všechna pokolení na věky věků! Amen.

Jan Asszonyi, Brno 19.12.2011

